Perustuslakivaliokunta

Tiistai 24.1.2023 klo 9.30—11.51

Läsnä
puheenjohtaja Johanna Ojala-Niemelä sd (9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (8 osittain)
varapuheenjohtaja Heikki Vestman kok (pj. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 osittain)
jäsen Jukka Gustafsson sd
jäsen Maria Guzenina sd (8 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (4, 8 osittain)
jäsen Olli Immonen ps
jäsen Mikko Kinnunen kesk (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (5 osittain)
jäsen Anna Kontula vas (9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (8 osittain)
jäsen Mats Löfström r
jäsen Sakari Puisto ps (9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (8 osittain)
jäsen Wille Rydman ps
jäsen Ville Valkonen kok
varajäsen Johannes Koskinen sd (9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (8 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 6 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valiokuntapaikkojen järjestely

Merkittiin, että valiokuntien täydennysvaalissa 20.1.2023 on perustuslakivaliokunnan varajäseneksi valittu ed. Pihla Keto-Huovinen.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 43/2022 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 313/2022 vp

Valmis
5.1

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 43/2022 vp) täydentämisestä A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle avoimuusrekisterilaiksi

Hallituksen esitys HE 98/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle avoimuusrekisterilaiksi A 5

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 132/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi A 6

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

7. Lakialoite laiksi Nuorten parlamentista

Lakialoite LA 75/2022 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

Kokous keskeytettiin kello 10.00 ja sitä jatkettiin kello 10.30.

---

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 a luvun 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 267/2022 vp

Asiantuntijalausunto HE 267/2022 vp PeV 24.01.2023 johtava asiantuntija Maria Hauptmann, työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto A 8

Asiantuntijalausunnon liite HE 267/2022 vp PeV 24.01.2023 johtava asiantuntija Maria Hauptmann, työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto B 8

Asiantuntijalausunto HE 267/2022 vp PeV 24.01.2023 lainsäädäntöneuvos Heini Färkkilä, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto C 8

Asiantuntijalausunto HE 267/2022 vp PeV 24.01.2023 professori Olli Mäenpää Asiantuntijalausunto D 8

Asiantuntijalausunto HE 267/2022 vp PeV 24.01.2023 oikeusneuvos, professori Juha Lavapuro Asiantuntijalausunto E 8

Asiantuntijalausunto HE 267/2022 vp PeV 24.01.2023 apulaisprofessori Ida Koivisto Asiantuntijalausunto F 8

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Merkittiin, että puheenjohtaja Ojala-Niemelä ryhtyi johtamaan puhetta.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- johtava asiantuntija Maria Hauptmann, työ- ja elinkeinoministeriö, liite
- teollisuusneuvos Mikko Huuskonen, työ- ja elinkeinoministeriö
- lainsäädäntöneuvos Heini Färkkilä, oikeusministeriö, liite
- professori Olli Mäenpää, liite
- oikeusneuvos, professori Juha Lavapuro, liite
- apulaisprofessori Ida Koivisto, liite

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 43/2022 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 313/2022 vp

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin hyväksyä kappaleet 1—8 luonnoksen mukaisena.

Päätettiin siirtää kappaleen 10 ainoa virke kappaleen 9 viimeiseksi virkkeeksi ja siihen lisätään sana ”siten”.

Päätettiin muuttaa kappaleen 11, josta on tullut kappale 10, kaksi ensimmäistä virkettä kuulumaan seuraavasti: " Perustuslakivaliokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että esityksen perusteluissa (esim. s. 12) viitataan perusoikeuksien välisen tasapainon toteutuvan muun muassa 55 f §:n 1 momentin muutoksen soveltamisella käytännössä. Ehdotettua sääntelyä tulkitsevat ja soveltavat ensi vaiheessa yksityiset tahot, eivätkä niinkään viranomaiset, jotka ovat päätöksenteossaan perustuslain 2 §:n 3 momentissa lakisidonnaisuudesta ja perustuslain 22 §:ssä perus- ja ihmisoikeuksien turvaamisvelvoitteesta säädetyn sekä EU-oikeuden johdosta velvollisia huomioimaan perusoikeudet, Suomea sitovat kansainväliset ihmisoikeusvelvoitteet sekä EU:n perusoikeuskirjassa turvatut perusoikeudet.”.

Päätettiin hyväksyä kappaleet 12 – 18, joista on tullut kappaleet 11 – 17 , luonnoksen mukaisena.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle avoimuusrekisterilaiksi

Hallituksen esitys HE 98/2022 vp

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin hyväksyä kappaleet 1—7 luonnoksen mukaisena.

Päätettiin lisätä kappaleen 7 jälkeen uusi kappale 8 seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta kiinnittää kuitenkin lakivaliokunnan huomiota siihen, että kynnys rekisteröimisvelvollisuudelle on ehdotettu huomattavan alhaiseksi tavanomaisen tai alueellisen yhdistystoiminnan kannalta. Sääntelyn oikeasuhtaisuuden parantamiseksi lakivaliokunnan tulisi tarkastella erikseen aatteellisten yhdistysten normaalia, ei-ammatillista vaikuttamistoimintaa.".

Päätettiin hyväksyä kappale 8, joista on tullut kappale 9, luonnoksen mukaisena.

Päätettiin muuttaa kappaleen 9, josta on tullut kappale 10, ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti: "Vaikka avoimuusrekisterilailla hallituksen esityksen säätämisjärjestystä koskevien perustelujen (s. 80) mukaan säädetään yhteydenpidon raportoinnista, sillä ei arvioida olevan vaikutuksia sananvapauden käyttämiseen lain tarkasti määritellystä soveltamisalasta johtuen.".

Päätettiin muuttaa kappaleen 9, josta on tullut kappale 10, kolmas virke kuulumaan seuraavasti: "Valiokunnan mielestä sananvapaudella on merkitystä ehdotetun sääntelyn arvioinnissa, vaikka rekisteröitymisvelvollisuus kohdistuukin suoraan vain oikeushenkilöihin ja yksityisiin elinkeinonharjoittajiin.".

Päätettiin hyväksyä kappaleet 10—24, joista on tullut kappaleet 11—25, luonnoksen mukaisena.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 132/2022 vp

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain 112 ja 143 l §:n sekä kansalaisaloitelain 10 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 254/2022 vp

Päätettiin pyytää tarkastusvaliokunnalta lausunto.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 208/2022 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

14. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

15. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 25.1.2023 klo 8.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Mikael Koillinen